

Satranç Köşesi

Eşref Eşkinat*
eskinat@boun.edu.tr

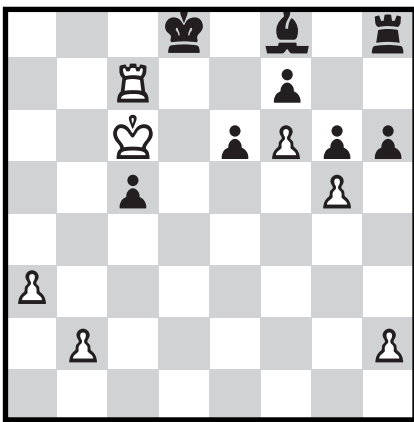
OYUN

2000 Kasım'ında Kasparov'u yenerek dünya şampiyonu unvanını kazanan Kramnik, her iki tarafın da tahtaya bakmadan oynadığı aşağıdaki oyunda Capablanca tarzı oyununu zarif ve etkileyici bir sonla tamamlıyor.

Amber Körleme Turnuvası, 2. tur,
Kramnik,V.(2807)-Topalov,V.(2743)
15 Mart 2003

1. e4 c5	2. Af3 e6	3. d4 cxd4
4. Axd4 Ac6	5. Ac3 d6	6. Fe3 Af6
7. f4 a6	8. Vf3 Vc7	9. O-O-O Fd7
10. Ab3 Kc8	11. Şb1 b5	12. Fd3 Ab4
13. g4 Fc6	14. g5 Ad7	15. Vf2 g6
16. Khf1 Fg7	17. f5 Ae5	18. Fb6 Vd7
19. Fe2 Vb7	20. Aa5 Vb8	21. f6 Ff8
22. a3 Axc2	23. Şxc2 Fxe4+	24. Şb3 Fa8
25. Fa7 Vc7	26. Vb6 Vxb6	27. Fxb6 h6
28. Axb5 Şd7	29. Fd4 Fd5+	30. Şa4 axb5+
31. Fxb5+ Fc6	32. Fxe5 Fxb5+	33. Şxb5 Kc5+
34. Şb6 Kxe5	35. Kc1 Kxa5	36. Kc7+ Şd8
37. Kfc1 Kc5	38. K1xc5 dxc5	39. Şc6 ...

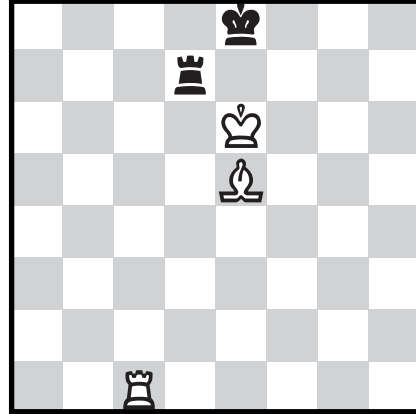
Ka7 ve Ka8 mat tehdidinde karşı siyahın hiçbir cevabı yok.

Siyah terkeder. 1-0

OYUNSONU

Opera bestecisi ve zamanının en iyi oyuncusu Philidor'un (www.geocities.com/siliconvalley/lab/7378/philidor.htm) klasik bir pozisyonu. Kale ve file karşı kale oyunsonu genellikle berabere-dir ama zayıf taraf dikkatli olmazsa kolayca kaybedebilir. İnanmazsanız iyi bir bilgisayar programına karşı bir deneyin!

Beyaz oynar ve kazanır Philidor (18. yüzyıl)

Çözüm

1. Kc8 + Kd8
2. Kc7 (tehdit : Kh7)
- ... Kd2

Beyaz siyahın kalesini 2. sırayı terkedip 3. sıraya yerleşmeye zorluyor.

3. Ka7 Kd1
4. Kg7 Kf1

(Eğer 4. ... Şf8 5.Kh7 Kg1 6.Kf7 Şg8 7. Kf8 Şh7 8. Kh8 mat)

5. Fg3!

İşlem tamam, siyah kale mecburen 3. sıraya gelecek

5. ... Kf3
6. Fd6 Ke3+
7. Fe5 Kf3

Şimdi beyaz vakit kaybetmeden Kg4 oynamayı amaçlıyor.

* Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği öğretim üyesi.

8. Ke7+ Şf8
9. Ka7 Şg8
10. Kg7+ Şf8
11. Kg4 Şe8
12. Ff4

Kg8 mat tehdidine karşı siyah çaresizdir. Beyaz kazanır.

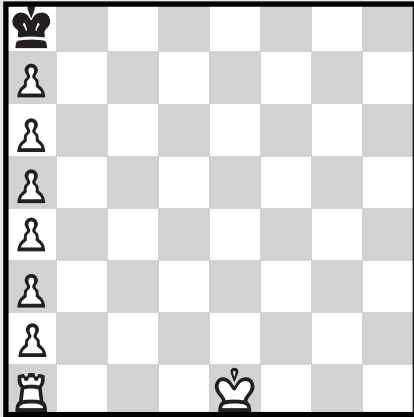
Eğer siyah, 5. ... Şf8 oynasaydı ne olurdu dersiniz:

6. Kg4 Şe8
7. Kc4 Kd1
8. Fh4 Şf8
9. Ff6 Ke1+
10. Fe5 Şg8
11. Kh4 ve beyaz kazanır.

GEÇEN SAYININ PROBLEMİ

W. Shinkman'ın Problemi

Soru: Başlangıç pozisyonundan aşağıdaki pozisyona en az sayıda hamleyle nasıl ulaşılır? Ve bu pozisyondan sonra sekiz hamlede nasıl mat yapılır? Sıra beyazda elbette...

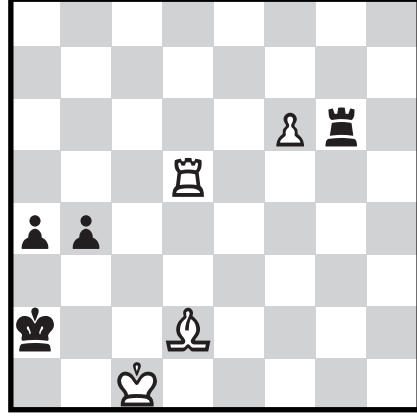

Çözüm (Bader Al-Hajiri-Kuveyt)

1. g4 e5
2. Ah3 Fa3
3. bxa3 h5
4. Fb2 hxg4
5. Fc3 Kh4
6. Fd4 exd4
7. Ac3 dxc3
8. dxc3 g3
9. Vd3 Kb4
10. Af4 g5
11. h4 f5
12. h5 d5
13. h6 Fd7
14. h7 g2
15. h8F g1K!!
16. Fd4 Fa4
17. Kh4 Kg3
18. Fg2 gxf4
19. Fe3 fxe3
20. Fe4 fxe4
21. fxe3 exd3
22. exd3 c5
23. Kc4 dxc4
24. dxc4 b5!!
25. cxb4 Va5
26. cxb5 Aa6
27. bxa5 0-0-0!!
28. bxa6 Kd4
29. exd4 Kb3
30. cxb3 Ae7
31. bxa4 Ad5
32. dxc5 Ab6
33. cxb6 Ab8
34. bxa7+ Şa8...

PROBLEM

Kasparyan 1939, 1.lik ödülü, Shakhmaty v SSSR : Beyaz oynar ve kazanır.

Beyazın 1. ... Kg1+ tehdidine karşılık vermesi ve piyonunu koruması gerekir. 1. Kf5? olmaz çünkü siyah 1. ... Kg1+ 2.Şc2 b3+ 3.Şc3 b2 4.f7 Kc1+! oynar. Beyazın birkaç tuzaktan kaçınıp müthiş finale kazanacağı devamyolunu bulmak için 31 Temmuz'a kadar vaktiniz var.

Böylece Shinkman'ın pozisyonuna ulaşıyoruz. Şimdi 8 hamlede mat sorusunu yanıtlayalım. Geçen sayıda da belirttiğimiz gibi bunun iki değişik çözümü var.

Çözüm 1

1. 0-0-0 Şxa7
2. Kd8 Şxa6
3. Kd7 Şxa5
4. Kd6 Şxa4
5. Kd5 Şxa3
6. Kd4 Şxa2
7. Kd3 Şa1
8. Ka3 mat.

Çözüm 2

1. Şd2 Şxa7
2. Ke1 Şxa6
- (... 2. Şa8
3. Ke8+ Şa7
4. Şc3 Şxa6
5. Ke7 Şxa5
6. Ke6 Şxa4
7. Ke5 Şxa3
8. Ka5 mat)
3. Ke7 Şxa5
4. Ke6 Şxa4
5. Ke5 Şxa3
6. Şc3 Şxa2
7. Ke1 Şa3
8. Ka1 mat

Problemin iki çözümlü olması değerinden biraz kaybettirse de ilk çözümdeki fikir güzel. ♥